

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری - مصوب ۱۳۸۲»

دوره هشتم - سال اول

سابقه

شماره ثبت:

۹۰

شماره چاپ:

۹۱

تاریخ چاپ:

۱۳۸۷/۴/۹

در جلسه ۱۳۸۵/۱۲/۲۶ شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری با حضور ریاست محترم جمهور تشکیل و پیشنهاد رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مبنی بر «عضویت وزرای بازرگانی، کار و امور اجتماعی و صنایع و معادن در شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری» تصویب شد. به علاوه مقرر شد این تصمیم در قالب یک لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم شود.

هدف

براساس نظر کارشناسی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، از آنجا که سازمان صنایع دستی در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ادغام شده است، لذا برای پیگیری امور مرتبط با خط‌مشی‌گذاری‌های کلان برای این صنعت در شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری، همچنین جهت تسهیل در امر صادرات و واردات صنایع دستی، ایجاد خوشه‌های صنعتی صنایع دستی و استفاده از وام‌های زودبازده و دوره‌های آموزشی مهارتی و غیره حضور این وزرا در شورای عالی مذکور الزامی خواهد بود.

نقاط قوت

فعالیت‌های مورد بحث این شورا، به خصوص در زمینه امور گردشگری، به‌طور مستقیم و غیرمستقیم با وظایف بسیاری از دستگاه‌های اجرایی کشور مرتبط است، لذا حضور مستقیم وزرای پیشنهادی در لایحه به تقویت تصمیم‌گیری می‌انجامد.

نقاط ضعف

۱. در حال حاضر ۱۲ نفر (بدون احتساب رئیس‌جمهور یا معاون اول ایشان) از اعضای هیئت دولت در این شورا عضویت دارند و با تصویب این لایحه، این رقم به ۱۵ نفر خواهد رسید، یعنی بیش از نیمی از اعضای هیئت دولت. به علاوه افزایش کمی تعداد اعضا، مشکلاتی مثل، امکان حضور همه اعضا در جلسات را نیز به دنبال دارد.

شماره مسلسل:

۲۷۰۹۱۴۰

تاریخ انتشار:

۱۳۸۷/۵/۲۰

۲. سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، یک سازمان جدیدالتأسیس است و در آینده نیز احتمال آن وجود دارد که با توجه به فرابخشی بودن صنعت گردشگری و پیشرفت بیش‌تر فعالیت‌های سازمان، نیاز به حضور دیگر اعضای هیئت دولت برای هماهنگی در سیاست‌گذاری‌های کلان یا خرد (مرتبط با حوزه فعالیت ایشان) ایجاد شود (مثل وزیر بهداشت و درمان)؛ در این صورت نمی‌توان دوباره هزینه قانون‌گذاری، برای اصلاح مجدد ترکیب اعضای این شورا را بر مجلس تحمیل کرد. (همچنان‌که در جریان طولانی تصویب لایحه تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، اصلاً حضور این وزرا پیش‌بینی نشده بود و امروز این ضرورت شناسایی شده است).

۳. براساس ماده (۲) قانون مذکور مقرر بود شرح وظایف و اختیارات این سازمان تهیه و پس از تأیید هیئت وزیران به تصویب کمیسیون مشترک مربوط در مجلس برسد.^۱ از آنجا که سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری وفق ماده (۲) و در اقدامی کامل‌تر در حال تهیه اساسنامه این سازمان است و این اساسنامه را نیز باید به تصویب کمیسیون ذی‌ربط در مجلس، برساند؛ لذا این پرسش مطرح است، آیا نمی‌توان اصلاحیه پیشنهادی درخصوص ماده (۳) قانون تشکیل سازمان را در قالب تدوین اساسنامه مورد بحث (به‌عنوان یک مجموعه منسجم قانونی) پیش‌بینی کرد؟

۴. با توجه به دغدغه رئیس‌جمهور محترم برای کاهش تعداد شوراهای عالی و فعالیت‌های موازی در این شوراها، آیا افزودن اعضای یک شورا با این حد از گستردگی، سبب کاهش چابکی دولت در تصمیم‌گیری و افزایش کار وزرای مربوط نمی‌شود؟

پیشنهادهای

۱. تعیین نهایی ترکیب اعضای شورای عالی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به تدوین اساسنامه جدید این سازمان موکول شود و بدین‌ترتیب از تکرار اصلاحیه‌ها و وضع مکرر قانون کاسته شود. مزیت این پیشنهاد آن است که قانون اساسنامه مورد بحث، مصوب یک کمیسیون مجلس خواهد بود، که خود در حکم قانون است و پس از مدتی نیاز به بازنگری خواهد داشت و این زمان به سازمان جدیدالتأسیس مذکور این فرصت را خواهد داد تا نیازهای آینده خود را برای حضور سایر اعضای هیئت دولت شناسایی کرده و در بازنگری قانون مذکور آنها را لحاظ کند.

۲. در صورت عدم امکان تحقق پیشنهاد بالا و با توجه به گستره وسیع فعالیت‌های حوزه‌های مختلف این سازمان و تعامل ضروری ایشان با اکثر دستگاه‌های اجرایی کشور، به‌جای پیشنهاد حضور ۳ وزیر مورد بحث، می‌توان تبصره ذیل را به ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری افزود:

«دیگر اعضای هیئت وزیران حسب مورد به شورا دعوت خواهند شد و دارای حق رأی خواهند بود.»

---

۱. کمیسیون مشترک از کمیسیون فرهنگی و کمیسیون اجتماعی.